

262061

Vefatının 20. Yılı Münasebetiyle

Prof. Dr.
**NECMETTİN
HACIEMİNOĞLU**

HATIRA KİTABI

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	262061
Tas. No:	TÜDÖ PRO. D

İSTANBUL 2017

Editörler

Prof. Dr. Ali İhsan Öbek
Doç. Dr. Yüksel Topaloğlu
Doç. Dr. Oğuzhan Durmuş

Hacıeminoğlu M.
082062

02 Kasım 2018

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

**PROF. DR. NECMETTİN HACIEMİNOĞLU
HAYATI, İLMÎ, EDEBÎ ŞAHSİYETİ
VE ESERLERİ**

Doç. Dr. Yüksel TOPALOĞLU
Trakya Üniversitesi

I. Hayati

I.1. Ailesi, Doğumu ve Çocukluğu

Türk dil bilimcisi, kültür, sanat, edebiyat ve ülkü adamı Necmettin Hacıeminoğlu, aslen Malatya'nın Darende ilçesine bağlı Aşudu köyüne mensuptur. Ancak babasının tüccar oluşu dolayısıyla ailesinin gidip ikamet ettiği Kahramanmaraş'ta 10 Kasım 1932¹ yılında dünyaya gelmiştir. Babası, muhitinde *Dikbıyık* lakabıyla tanınan Mustafa Efendi, annesi ise Zekiye Hanım'dır. Mustafa Efendi ile Zekiye Hanım'ın dört çocukları dünyaya gelmiştir: Alırıza, Nihat, Necmettin ve Ayşe. Bunlardan Ayşe on yedi yaşında iken vefat etmiştir. Necmettin Hacıeminoğlu'nun ailesi *Hacıeminzadeler*² sülalesine dayanır. Bu sülale, muhitinde iyi bilinen, sayılan ve saygı duyulan bir sülaledir.

Ailesinin işleri dolayısıyla Kahramanmaraş'a gelip yerleşen ve burada dünyaya gelen Necmettin Hacıeminoğlu, ilk trajedisini daha henüz bir yaşını doldurmamışken aynı vilayette yaşar. Nitekim ailenin reisi Mustafa Efendi, kısa bir süre sonra verem hastalığına yakalanır; tedavi için Heybeliada'ya sanatoryuma gider; ancak olumlu manada herhangi bir sonuç alınamaz ve orada vefat eder³. Dolayısıyla henüz bir yaşını doldurmamış olan

¹ 10 Kasım 1932 tarihi, kuşkusuz resmî olarak nüfus cüzdanında kayıtlı olan tarihtir. Meral Hacıeminoğlu'nun, eşine dayandırarak vermiş olduğu bilgilere göre bu tarih, kesin ve tartışmasız değildir: "Necmettin'in doğum tarihi belli değildir. Nüfus kaydında 10 Kasım, ama Nisanda doğmuşum derdi. Annesi 'İlkbaharda doğdun,' demiş. (...) Necmettin, 1933'ün Nisan'ında doğduğu hâlde 1932'nin Kasım'ına yazmışlar; kardeşini de dokuz ay sonraya yazmışlar." (Zuhal Yüksel-Naciye Yıldız, "Meral Hacıeminoğlu ile Sohbet", *Gazi Türkiyat*, Güz: 2009, S. 5, s. 58).

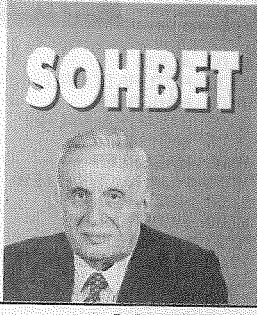
Meral Hacıeminoğlu'nun burada zikretmiş olduğu bilgilerin bir benzerini de, Necmettin Hacıeminoğlu'nun genelde otobiyografik nitelik arz eden hikâyelerinden birinde aynı şekilde dile geldiğini görmekteyiz: "Annem, yağmurlu bir sonbahar gününde gelin olmuş. Benim doğduğum nisan akşamında da yine böyle püskül gibi yağmur yağıyormuş. Beni, kovada birikmiş nisan yağmurunun soğuk suyu ile yıkamışlar. (...) Ve hep yağmurlu bir nisan akşamında ölmeyi arzulardım. Belki de öyle bir günde doğduğum için. Kim bilir!" (Necmettin Hacıeminoğlu, *Yeni Bir Dünya*, Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları, İstanbul, 2004, s. 14, 17).

² Necmettin Hacıeminoğlu'nun dayandığı "Hacıeminzadeler" sülalesi, soyadı kanunuyla birlikte "Özdarendeli" soyadını almış ve onu kullanmaya başlamıştır. Bu itibarla Necmettin Hacıeminoğlu da üniversite öğrenimine kadar "Özdarendeli" soyadını kullanmış, ilk yazılarını "Özdarendeli" imzasıyla yayımlamıştır. Ancak üniversite öğreniminden sonra "Özdarendeli" yerine dedelerinden gelme Hacıeminzadelerle nispetle "Hacıeminoğlu" soyadını almış ve kullanmıştır.

³ Meral Hacıeminoğlu, Mustafa Efendi'nin vefatından yıllar sonra eşi Necmettin Hacıeminoğlu ile birlikte mezarın yerini tespit etmek üzere Heybeliada'ya gittiklerini, birtakım araştırmalar yaptıklarını

Bir Necmettin Hacıeminoğlu vardı

Ben onu hep **Peyami Safa**'ya benzetirdim. Ufak tefek bir vücut, kalın gözlükler ve o gözlüklerin arkasından insanın içini ısıtan, pırlırlı dost bakışlar... **Peyami Safa** gibi mücadelesi, gerektiğinde onun gibi yırtıcı... Türk Milliyetçiliğinin çilesini onun kadar çekmiş kim vardı acaba bu son yıllarda? Edebiyat Fakültesinde Doçentken Ortadoğu Gazetesi'nde yazdığı yazılar sebebiyle tutuklandı. Tutuklayan Sıkıyönetim... Bu işin nerde biteceği belli değil. Arma başlangıcı belli... **Necmettin Hacıeminoğlu**, Üniversiteden, hem de fikir süçü sebebiyle, kelepçe vurularak çıkarılan belki de ilk öğretim üyesi... Ciğerleri zayıf olan **Necmettin**'i cezaevi yerine Askerî Hastanede bir hücreye kapatmışlardı. Merak ettim, gidip görmek istedim. Beni son derecede samimî karşılayan Başhekim, ziyaret sebepimi öğrenir öğrenmez buz kesti ve bir ziyareti bile bize çok gördü. **Sulhi Dönmez** Hoca'nın bir sözünü hiç unutmam, "bir insanın tutuklu,

Ayhan Songar

hattâ mahkûm olması onun insanî vasıflarını kaybetmesine sebep olmaz" demişti Hocamız, başka bir hadise için. Burada insanî vasıflarını kaybeden elbette **Necmettin** değil, ona bir ufak dost ziyaretini çok gören, kraldan ziyade kralcı kesilen, hapis-hânegilerdi. Neyse ki bu çile uzun sürmedi. **Necmettin** kardeşim, bu dünyadaki herşeyden aziz tuttuğu ve yücelttiği Ordumuzu küçük düşürücü yazı yazmak gibi akıl almaz, kabul edilmesi, içe sığdırılması imkânsız bir töhmet altında kalmaktan kurtuldu, beraat etti ve mahpesinden çıktı:

Ama çilesi dolmamıştı **Necmettin**'in. 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununa göre Üniversitedeki vazifesine son verileceğini anlayınca bastı istifayı. Artık "Doçent Necmettin Hacıeminoğlu" değil, "işsiz güçsüz takımından bir garip Necmettin" idi. Daha bir büyüdü gözümüzde **Necmettin**. Zira o iki defa mazlum olmuştu. Hiç şikâyet etmiyordu ama,

Hüdâ şahit ki bir verilmiş haksız hükme kurbanız

Açıl ey bâb-ı Mehterhâne, biz de mihmânız diyordu sanki lisân-ı hal ile.

Müstaî devlet memurları aradan bir sene geçmeden yeniden işe giremezler. İşte o sıkıntılı yıllarda **Necmettin**'in muhterem refikalı **Merâl Hanımefendi** bir sabır ve tahammül âbidesi oluverdi. Öğretmenliğe devam ediyor, evin, elbette **Necmettin**'in de, bütün yükünü sırtında taşıyordu. Ne **Necmettin**, ne hanımı ve ne de kızı bir tek defa şikâyet etmediler hallerinden, bir tek defa olsun, "neden bunlar başımıza geldi" demediler. Çünkü haklıların gururunu yaşıyorlardı: Ve onlar, ailece "**büyük insanlar**"dı... Tek suçları vatan-millet-bayrak-ezan demek ve bu yola baş koymaktı, hepsi bu...

● DEVAMI 19. SAYFADA

Bir Necmettin Hacıeminoğlu vardı

● BAŞTARAFI 3. SAYFADA

Bir senelik çile bitti ve tam o sırada Cenâb-ı Hakk, **İhsan Doğramacı**'nın sevap hânesine bir hasenât daha yazmayı murat edecek oldu ki, devreye **Doğramacı Hoca** girdi. Edirne Üniversitesi'nde bir kadro açılmıştı. **Doğramacı** onu Rektör **Ahmet Karadeniz**'e gönderdi ve böylece çile de bitti. Edirne'de mutluluk içinde yıllar geçti. **Ahmet Karadeniz**'in en güvenilir yardımcılardan biri olmuştu **Necmettin**. Gene de hafta sonları o yolu otobüsle gelmeyi göze alır, **Nevzat Atlı**'ın korosunun konserlerini hiç kaçırmazdı. Pazar sabahları bizim için ayrı bir neş'e, bambaşka bir sevinç vesilesi olmuştu. Bütün dostlar Atatürk Kültür Merkezi'nde toplanıyorduk. Şimdi kimler kaldı o dostlardan acaba... **Muharem Ergin**'den **Necmettin Hacıeminoğlu**'na kadar kimleri kaybettik dersiniz? Canım hiç de kayıp listesi yapmak, çetele tutmak istemiyorum. İşte **Necmettin**... Yaradan Mevlâm "gel!" diyor ve bir ip kopuyor, birşeyler duruyor... **Necmettin** istifa ile ayrıldığı İstanbul Üniversitesi'ne Profesör olarak döndü ama bu defa fazla zamanı yoktu. Gününü doldurmuştu ve gidecekti. Bir kuş gibi aramızdan uçuverdi sevgili **Necmettin Hacıeminoğlu**.

Fatih Camiinin avlusundayız. **Âdem Hoca** o gür sesi ile "**Er kişi niyetine**" diye namaza başlatıyor. Kendi kendime sordum, şu musalladan acaba **Necmettin** gibi bir gerçek "**er kişi**" kaç yılda bir geçer?.. Ve sonra mukadder sual: **Merhumu hayatta iken nasıl bilirdiniz?** Eyvallah, evelallah, iyi, hem de çok iyi bilirdik. Allah'ım Sen **Necmettin** kulunun günahlarını mağfiret ve makamını Cennet eyle. Nur içinde yat, benim aslan kardeşim. Bir ufak serzeniş: Gözlerimiz o gün **Necmettin Hacıeminoğlu**'nun tabutu önünde namaza duranların arasında onun hayatını vakfettiği, bir ömrü yolunda harcadığı idealinin temsilcisi, "Başbuğ"u, hepimizin çok sevdiğimiz, saydığımız **Alparslan Türkeş**'i boşuna aradı durdu. Baktım, sadece iki çocuk, duvarın üstüne çıkmış, Caminin kapısını **MHP pankartı** asmaya çalışıyordu. Cami siyaset yeri değil, gönül makamı, Allah'ın evi'dir. **Bakî**'nin dediği gibi,

Kadrini seng-i musallâda bilip ey Bâki

Durup el bağlayanlar karşısında yârân sâf sâf

Gazete Adı	Türkiye
Tarih	3/7/1996
Sahife	2
Sütun	

Hacıeminoğlu hocamızı uğurlarken

EDEBİYAT SOHBETLERİ

Sevinç Çokum

Hacıeminoğlu Hocamızı da kaybettik. Bir alim, dava adamı, sanatkar ve insandı o. İnsandı diyorum, çünkü gerçekten dürüstlük, insanseverlik, duyarlılık ve yiğitlik gibi bugün çoğunlukta göremediğimiz vasıflarla bezenmişti. 1979 ocağında kaleminden dolayı mahkumiyet hırcasını giydiğinde, bu toplum Hacıeminoğlu hocaya layık değil diye düşünmüştüm. Çünkü böylesi bir alimi, vatan aşkıyla dolu faziletli bir insanı, değil hapsedmek, başımızda taşımamız gerekirdi.

Milletini seviyordu, vatanına aşıktı. Namık Kemal'in "Hürriyet Kasidesi"nde,

Ne efsunkâr imişsin ah, ey didâr-ı hürriyet

Esir-i aşkın olduk, gerçi kurtulduk esaretten.

demesi gibi o da vatanının esiri, meftunuydu.

Profesör Necmettin Hacıeminoğlu benim hocamdı, ağabeyimdi, dostumdu. Değerli eşi "Meral Abı" ve kızları Oytun'la da iyi günde, kötü günde hep bir aradaydık. Onlar, Kafalı Hocalar ve daha başka dostlarla hemen hemen bir aile gibi akrabalıktan da yakın günlerimiz oldu.

Hocamız ben fakülteye girdiğimde henüz gepegenç bir doktordu. O zamanlar Caferoğlu, Arat, Buluç, Timurtaş, Ergin, Tarlan ve Kaplan Hocalar sağdı. Necmettin Bey onların içerisinde sadece daha genç olduğu için değil, mizacı dolayısıyla talebeleriyle en fazla haşır neşir olanıydı. Derslerini sohbetlerine taşır, konuşmalarını hatıralarla, şiirlerle, fıkralarla süslerdi. Cesur, değerlerine sımsıkı bağlı bir Anadolu çocuğu olmasına rağmen İstanbul zarafetini almış bir insandı. Mesela makamlarıyla bestekarılarıyla çok iyi bildiği klâsik Türk müziği, evinde her zaman su gibi, ekmek gibi bir ihtiyaca dönüşmüştü. Pazar günleri Profesör Dr. Nevzat Atlığ idaresindeki konserleri hiç kaçırmazdı. "Bu müziği tanıyan, bizi tanır, kendi değerlerimizi sevmenin yolu Türk müziğinden geçer." derdi.

Necmettin Bey, tek çivisi oynamaz bir Türk milliyetçisiydi. Onun dünyasında Ziya Gökalp, Mehmet Akif ve Yahya Kemal'in bir terkiğini bulduk. Kültür milliyetçiliğini benimsemiş, Türk dünyasını da bu açıdan kucaklamıştı.

Mehmet Akif'in Safahat'ını ezberle bildiği ifade edilirdi. Ni-yazi Yıldırım Gençosmanoğlu'nun şiirlerine, Tanpınar'a, Peyami Safa'ya hayrandı.

Hocayla yakınlığım talebelik yıllarımdan daha sonra 1974-75'lerde başladı. Emine İşinsu ve eşinin İs-

tanbul'da bize misafir oldukları bir gün, hocam telefon etmiş, İşinsular'ı sormuş, sonra samimi bir ifadeyle "Ben de geliyorum" demişti. O sıralarda oturduğumuz daireyi yeni almıştık, eşyamızı henüz tamamlamamıştık için salonumuz bomboştu... Yemeği büyücek bir sehpanın üzerinde yiyorduk. O yüzden hocamıza mahcup olacağımı düşünmüş, sonra onun ne kadar engin gönüllü (Bu tabir de onundur. Alçak gönüllü demez, engin gönüllü derdi...) bir insan olduğunu bildiğim için, telâşa kapılmayı bir yana koymuş, oturma odasındaki sehpayı sofraya kurmuş-tum. Aslında Necmettin Beyin gayesi yemek yemek değil, sevdiği insanlarla bir arada bulunmak ve onlarla konuşmak, konuşmaktı.. Sonraları da dikkat ettim, o sofralarda değil, kendi fikir dünyasında var idi.

Necmettin Bey bir dil alimiydi; Türkçenin menşei ve ek-kök meseleleriyle ilgili orijinal görüşlere sahipti. "Türkçenin Karanlık Günleri", "Türkiye'nin Çıkmazları", "Milliyetçi Eğitim Sistemi", "Karanlı Türkçesi", "Türk Dilinde Fiiller", "Türk Dilinde Edatlar" gibi eserlerinin yanında, sanatkar yönünü aksettiren "Yeni Bir Dünya" adıyla yayınlanmış hikaye deneme türünde bir eseri daha mevcuttur. O kitapta Hacıeminoğlu, kendi duygu dünyasını, gönül adamlığını, yaşadığı tecrübelerden yola çıkarak temiz Türkçeyle ortaya koymuştur.

Dört yıl kadar önceki bir ziyaretimde, dünyada ve bizde Türkoloji çalışmalarıyla ilgili görüşlerini anlatmış, ben de bunları not etmişim. Şimdi cekmedeki bir dosyada bulduğum notlar, ondan kalan son dersler olarak benim için daha da değer taşıyor. İşte o notlardan birkaç cümle: Bir Alman Türkolog merhum Banguoğlu'na "Biz sizi barbar biliyorduk" demiş ve eklemiş: "Ama sekizinci asra ait Orhun Kitabeleri'ni inceleyince, bu dilin çok eski ve grameriyle mükemmel bir yazı dili olduğunu gördük. Türklerin barbar olmadığını anladık."

"Türk lehçelerini, şive ve ağızlarını birbiriyle mukayese ederek bunları kendi sırasına koyacak bir çalışma gereklidir. Böyle bir çalışma henüz gerçekleşmedi."

"Avrupalı kendi dilinin yapısını ve mantığını tesbit etmiş ama, bizde bu husus aydınlanmamıştır. En eski Türkçe'den başlayarak, heceyi tahlil edip bölerek Türk dilinin yapısını, mantık ve mânâ sistemini ortaya çıkarabiliriz."

Hocamıza Allah'tan rahmet diliyorum. Öğrencileri, yazar evladı ve torunları, ondan aldıklarını değerlendirecek, devam ettireceklerdir.

Türkçe			
4/7/1996			
Gazete Adı	Tarih	Sayfa	Sütun

Ve Necmettin Hacıeminoğlu da

Günlerden beri yüreğimde ince bir alev!
Ve günlerden beri aklımda birkaç Hadis-i Şerif.

★ **"Bir alimin ölümü, bir güneşin batışı gibidir!"**

★ **"Alimin kaleminden damlayan mürekkep, şehidlerin damarından akan kandan daha mukaddesdir!"**

★ **"Alime hizmet etmek ibadettir!"**

Bir alimimiz daha göçtü: **Prof. Dr. Necmettin Hacıeminoğlu**, rahmet-i rahmana kavuştu. Bir güneşimiz daha battı. 25 yıl önce, gencecik bir doçent iken, **"şehidlerimizin damarlarından akan kandan daha mukaddes"** olan kitabına: **"Türkçenin Karanlık Günleri"** adını koymuştu. Ah! aradan geçen çeyrek asra rağmen Türkçemiz hâlâ karanlıklar içinde. Üstelik, onu aydınlatan muhlardan biri daha söndü.

Sevgili **Hacıeminoğlu'nun**, Türkçemizin aydınlıklara kavuştuğunu görmeden vefat etmesi, acımızı daha çok artırıyor. Şimdi, şu satırları yazarken, içimi, karanlık, ağır, ağırlu bir suyun ağır ağır bastığını hissediyorum. Yüreğimin çoğalan acısına rağmen, Onun hayali, karşımda, mütebessim duruyor. Ayan-beyan görüyorum: Yüzü, bir büyük Peygamber vârisi olmanın aydınlığıyla güzel! Yüzü, girdiği kırkinci savaşa şehid düşen bir alp-eren yüzü gibi! Çok vatansız, dolayısıyla çok çileli, çok kararlı idealistlerin sükunetiyle yüzüne bakıyor. Her zamanki gibi yine ben soruyorum: yine ilmi bir hüviyetle, karanlığıma o ışık tutuyor:

-**Aziz hocam! Uydurmacılar, Türkçemizi kemirmeye devam ediyorlar.**

-**"Bunlar iki büyük gruba ayrılırlar: Hainler grubu-Gafiller grubu. Hainler grubunun mensupları, uydurmacılık akımını neden ve hangi maksatla desteklediklerini gayet iyi bilmektedirler. Bunlar, yaptıklarının şuuruna varmışlardır."**

-**Bu hainler grubunun maksadı ne hocam?**

-**"Maksatları şudur: Türkiye Türkleri ile Dünya Türklüğü arasındaki yegane bağ olan ortak ana dilimizi yıkıp, yerine sadece Türkiye'dekilerin anlayabileceği yeni bir dil koymaktır. Bu, tam manasıyla bir Moskof plânıdır. Uydurmacılığın öncülüğünü yapan hainlerin hüviyetleri şöyle: Komünistler-Türklükle alakası olmayan kozmopolitler-Beynelmilel teşkilât ve güçlerin emrinde çalışanlar mazimize ve kültürümüze düşman aşırı inkılâpçılar."**

-**Peki ya gafiller?**

-**Gafiller, maalesef sayıca, hainlerden daha çok ve daha zararlıdır. Çünkü robot gibi güdüdür, kukla gibi oynatılabilirler. Hepsinde ortak olan vasıf: cehalettir! Bunları şöyle sıralayabiliriz:**

1-Uydurmacılığın, Türkçeyi özleştirip daha kolay anlaşılır bir dil haline getireceğini sanan saf ve bön insanlar.

2-Ortaya atılan her yeni fikrin ve akımın arkasından şuuruzca koşan, moda meraklısı şahsiyetsizler.

3-Kendilerine **'geri kafalı'**, **'tutucu'**, **'gerici'** denmesinden korkan ödlekler.

4-Uydurmacılığı, Atatürkçülüğün icabı sanan inkılâp yobazları.

5-Dikkat çekmek için yeni bir dil oluşturmaya kalkışan Donkişotlar.

6-İlimde-fikirdede-sanatta hiçbir varlık gösteremeyen zavallılar.

7-Okullarda, uydurmacı öğretmenler tarafından beyinleri yıkandığı için buna samimi-yetle inanmış suçsuz gençler.

8-TRT'nin, gazete ve dergilerin telkinine kapılmış masum vatandaşlar.

9-Akil ve ruh hastaları.

10-Hiçbir değer taşımayan makale ve kitaplarını kolayca neşretmek imkânını bulmak isteyen şöhret ve para düşkünüleri.

İşte kimine kızdığımız, kimine de acıdığımız bütün bu insanlar uydurmacılık hastalığına tutulmuş olup, mikrop saçmaktadırlar.

-**Bir de yabancı eklerle yapılan yanlış kelimeler var!**

-Bu kelimeler, Türkçe veya yabancı asıllı kelimelere, Türkçede bulunmayan uydurma

ekler getirilmek suretiyle yapılmışlardır. Hepsisi de Türk dilinin gramer ve bünyesine aykırıdır. Onun için yanlıştır. Mesela: **Sal/sel** eki ile teşkil edilen: **Kırsal, kentsel, töresel, yöresel, tarihsel, bilimsel, dinsel, tarımsal, ruhsal, kişisel, belgesel, eğitsel, bölgesel...** gibi! Türkçede **sal/sel** şeklinde herhangi bir ek yoktur. Bu ek Batı dillerinden alınmış, bilmeyenlere Türkçe diye yutturulmak istenmiştir. **"Kırsal"** yerine **"kır bölgesi"**, **"Tarihsel"** yerine **"tarih olayı"** **"tarımsal gelir"** yerine **"tarım geliri"** ibareleri, hem

doğru, hem de Türkçedir.

-**Bir de "al"/"el" ekiyle yapılan kelimeler var.**

-Yanlıştır. Çünkü bu ek de Türkçe değildir. Fransızca'dan alınmıştır. **"Doğal-kural-özel-ulusal-tüzel-tümel-genel..."** ve benzerleri uydurmadır. Kullanılmamalıdır.

-**Peki ya "ul" "l" ekleriyle yapılan kelimeler?**

-**"Bu ekler de Fransızca'dan alınmıştır. Türkçe'de böyle bir ek yoktur: Adil, ardil, buzul, kumul, çoğul, tekil, okul, koşul, siyasal ve anayasal..."** gibi kelimeler uydurmadır. Kullanılmaz.

-**Ay/ey ekleri de Moğolca'dan aşırıdır galiba?**

-**"Evet" öyle! Olay/düzey/birey/dikey/yatay/deney...** yanlıştır. Hele **"deneysel-bireysel...** gibi kelimeler katmerli uydurmalarıdır.

-**"Tay" eki de ay/ey ekleri gibi Moğolca değil mi hocam?**

-**"Tay" eki de Moğolca: Danıştay-sayıştay-yargıtay-kurultay...** uydurmadır. Kullanılmaz.

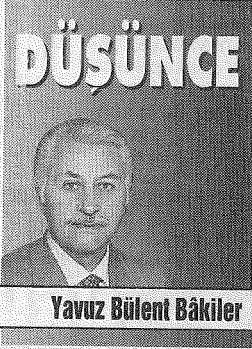
-**Geride bir-man/men ekinden yapılan kelimelerle av, ev, v ekleri kalıyor aziz hocam.**

-**"Bu ekler de Türkçe değildir. Öğretmen, okutman, yazman, danışman, yönetmen, denetmen yanlıştır. Öğretmen kelimesi çok kullanıldığı için tutunmuş ve yayılmıştır. Bunun gibi: görev, ödev, sınav, sorav, söylev ve benzerleri yanlıştır.**

Türkiye'de dil, sanat ve kültür meselelerinin perişanlıktan kurtulmamasının başlıca sebeplerinden biri de, bu konularda son sözü söyleyecek yetkili bir otoritenin bulunmamasıdır. Bir kolhoz çiftliğini andıran TRT, Türk milletiyle alay edercesine uydurmacılığın panayırı halindedir. Maalesef **Millî Eğitim Bakanlığı** da bu yıkıcı aşırı solun tesir ve kontrolü altında tasfiyecilere alet olmaktadır!"

-**Allah sizden razı olsun hocam. Sevap defteriniz hep açık kalacak!**

-**"Sağ olun! Sağlıkla yaşayın!"**

Yavuz Bülent Bâkiler

Gazete Adı	Tarhan
Tarih	13/7/1996
Sahife	
Sütun	

**HOCAM PROF. DR. NECMETTİN
HACIEMİNOĞLU VE ÂBİDE ESERİ
“TÜRKÇE’NİN KARANLIK GÜNLERİ”**

Yrd.Doç.Dr. Cevdet ŞANLI*

Hacıeminoğlu Hocam’ı birkaç satırla anlatmak, deryayı katreye meczetmek kadar imkânsızdır. Bu imkansızı bir nebze de olsa başarabilirsek ne mutlu...

Hocam’la 1977 yıllarında aşağıda tanıtmaya gayret edeceğim kitap vasıtası ile tanıştım. Kitap, bizim için adeta başucu eseri olmuştu. Uzun yıllar, Hocam’ın makaleleri, kitapları ve yazıları ile irtibat kurma, onun fikirlerini elde etme imkânı buldum. Kitaplarından feyz aldığım bu insanla birgün karşılaşmak ve onun -eski tabirle- rahlei tedrisinden geçmek en büyük arzum idi. Allah (c.c.)’a hamdolsun 1986 yılının Temmuz ayında o, büyük ilim ve fikir adamı ile Edirne’de mütevazi odasında sıcak, sınımsız bir şekilde tanıştım.

Bu tanışmadan iki yıl sonra, hayatımın dönüm noktası olan Hacıeminoğlu Hoca’nın “rahle-i tedrisi” bu fakire de nasip olmuştu.

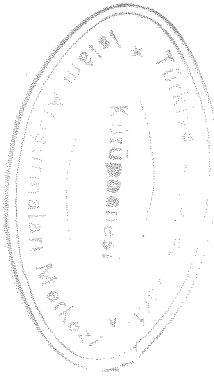
İstanbul’da, rahmetli Erol Güngör Hoca’nın kıymetli eşleri Doç.Dr.Şeyma Hanım’la bir karşılaşmamızda, kendimi “Edirne’de Hacıeminoğlu Hoca’nın asistanıyım” diye tanıttığımda; “Hoca’yla çalışmak devlettir” demişti. Allah (c.c.)’ın bir lütfu olarak devlet kuşu başımıza konmuştu. Bunu en iyi şekilde değerlendirmek gerektiğini bir kez daha idrak ettim.

Yüksek Lisans ve Doktora çalışmalarımız, Hoca’nın dizinin dibinde, onun geniş ufkundan feyz alarak tamamlandı. Edirne’de kaynaklardan uzak olduğu halde, Hocam hummalı bir ilmî çalışma başlatmış, etrafında, bizleri de işin içine katarak birçok makale ve esere imzasını atmıştır.

1994’de altı yıldır yediğimiz içtiğimiz ayrı gitmeyen, düşüncede, işte, ilimde hemhal olduğumuz hocam İstanbul Üniversitesi’ne gitmeye -çok zor olmasına rağmen- karar vermişti. Bize düşen sadece hayırlısını dilemekti. Çünkü Türk geleneğinde, büyüğe ve Hoca’ya hürmet esastı. O büyük insanın tabiri ile “kader”e boyun eğdik, takdir dedik. O’nun burada bize bıraktığı ilmî ve fikrî bayrağı sonuna kadar taşımaya and içtik.

Muhterem Hocam, aslen Darendeli’dir. İlk tahsilini Darenden’in Aşudu Köyü’nde yapmış, ortaokulu Darenden’de başlayıp Osmaniye’de bitirmiştir. 1954 yılında Adana Erkek Lisesi’nden mezun olmuştur.

* T.Ü. Fen-Edeb.Fak.Öğr.Üyesi

Türk Edebiyatı

YIL: 24 SAYI: 274 AĞUSTOS 1996

Kapak: Çelik Gülersoyun İstanbul Estetiği isimli eserinden alınmıştır.

Türk Edebiyatı Vakfı
İktisadi İşletmesi Adına Sahibi
AHMET KABAKLI

Yazışileri Müdürü
GAZİ ALTUN

İdare Yeri:
TÜRK EDEBİYATI VAKFI
Divanyolu Cad. 14
34400 Sultanahmet/İstanbul
Tel: (0212) 527 50 32-526 16 15
Belgegeçer (faks): (0212) 513 77 49

Yazışma Adresi:
P.K.2 Sirkeci/İstanbul

Dizgi ve sayfa düzeni
BÜLENT ILGAZ

Baskı ve Cilt:
KUŞAK OFSET
Cağaloğlu - İST.

Dağıtım
YAY-SAT

Türk Edebiyatı 28 Ocak 1985 Tarih ve 2181 Sayılı Tebliğler dergisinde öğrenciler ve ilgililere tavsiye edilmiştir.

Gönderilen yazılar basılsın basılmasın lade edilmez.

Dergiye gönderilecek yazılar aralıklı, daktilo edilmiş olmalıdır.

Üst Yazı Kurulu dergiye girecek yazılarda özüm gördüğü değişiklikleri yapar. Türk Edebiyatı Dergisinde yayınlanan yazılar izin alınmadan yayınlanamaz veya kıtas edilmez.

Fiyatı: 100.000 TL (KDV DAHİLDİR)

Abone şartları

Yurt içi (yıllık): 1000.000 TL
Yurt dışı (yıllık): 60 DM veya 40 \$
(Öğrenci ve öğretmen.) 900.000TL
Türk Edebiyatı Vakfı,
Posta Çeki Hesap No: 124-540

Yurt dışındaki okuyucularımız abone bedellerini TC Ziraat Bankası, İstanbul-Cağaloğlu Şubesi, Türk Edebiyatı Vakfı İktisadi İşletmesi 79-4 nolu DM veya 87-4 nolu \$ VDS, döviz hesabına yatırılmalıdır.

6 aylık abone ücreti yıllık ücretin yarısı kadardır

3
Peygamberimiz: Millî Kahraman
AHMET KABAKLI

4
Necmettin Hacıeminoğlu
AYHAN SONGAR

6
Hisar Bir Burcunu Daha Kaybetti
GÜLTEKİN SÂMANOĞLU

8
Işık Ordusuna Selâm
NECMETTİN HACİEMİNOĞLU

9
Necmettin Hacıeminoğlu'nun Ardından
KAZIM YETİŞ

10
Hocam Necmettin Hacıeminoğlu
MUSTAFA ÖZKAN

12
İyi Nam Bırakan İyi Bir İnsan
S. MAHMUT KAŞGARLI

13
Şiir, MÜzik ve Hacıeminoğlu
OYTUN ŞAHİN

15
Prof. Hacıeminoğlu'nun Ardından
M. HALİSTİN KUKUL

16
Bir Ülkü Adamının Aramızdan Ayrılışı
RECEP DUYMAZ

19
Kapıldım Gidiyorum
NECMETTİN HACİEMİNOĞLU

24
Fuat Bayramoğlu'na dair
BESİR AYVAZOĞLU

26
Dostları Yahya Kemâl'i Anlatıyor
MUHSİN KARABAY

30
Görüntüler ve Görüşler
HASAN HÜSREV

31
Güvercinlerin Üfürdüğü Tavus Tüyleri
REHA OĞUZ TÜRKKAN

33
Arkadaşlık Üzerine
AYŞE GÖKTÜRK TUNCEROĞLU

35
Hayvanlar Âlemi
İSKENDER PALA

37
Şiir Üzerine Düşünceler
MUSTAFA ÖZBALCI

41
Sokaklara Taşan Renkler
ÇELİK GÜLERSOY

43
Nâmi Munzur Bizim Dağlar
YILMAZ KURT

45
Pertev Bey'in Kızları
METİN SAVAŞ

49
Kara Bir Yazı
EŞREF SERKAN YÜCESOY

51
Kültür Bahçemizin Altın Çiçekleri
NIYAZI HÜSEYİN BAHTIYAR

55
Düşme Çocuk, Kalk!..
AYŞE NUR MENEKŞE

56
Türk Dil Bayramı ve Yunus Emre'yi Anma
Törenleri Karaman'da Yapıldı
MESTAN KARABACAK

57
Gönül Sohbetleri
Dokuzuncu Yılına Girerken
AHMET ÖZDEMİR

58
İssizlik Ömrümden Uzak...
VEFA LÖK

60
"Kızım Güzel Gözlerini Alıp Gitti"
SELÇEN GÜÇHAN

61
Ayın Dergileri / ZEKİ GEZER

62
Sanat Fidanlığı / GÜLAY GÜNGÜL

63
Kültür ve sanat dünyasından / ÖZCAN ÜNLÜ

ŞİİRLER

5
Minderlerin Mehmetçisine / DİLÂVER CEBECİ

7
Sabır Sarmaşıkları / BEKİR SİTKİ ERDOĞAN

18
Sen Bana Sevgiyi Anlatınca
BAHAETTİN KARAKOÇ

25
Rubai / MEMDUH CUMHUR

29
Akşamgüneşi / HAYDAR KÖPRÜLÜOĞLU

32
Aslım Toprak / REFET KÖRÜKLÜ

40
Çocukluğun Bilgeligi / MUSTAFA RUHİ ŞİRİN

44
Dünya / MEHMET ASLAN

48
Sorgu Zamanı / HASAN LÂTİF SARIYÜCE

50
Ne Dediler / HALİL KARABULUT

54
Sen varsın ya / ŞEREF YILMAZ

HACIKELEŞOĞLU

zeyir Hacıbeyov, *Bibliografiya*, Bakû 1978-Rus ve Azerbaycan dillerinde-; *Üzeyir Hacıbeyov Haqqında Söz*, Bakû 1985; Rehim Reisniya, *Üzeyir Hacıbeyov ve İki İnqilab*, Tehran 1986-Farsça-; AEA s.s. 262; AY s. 475-476:TBTK 5/10; TDTEA (Azerbaycan), 4/310-321; TDVIA 14/501-502. ♣Yaz.Krl.

HACİBEYOV, Üzeyir, bk. HACİBEYLİ
Üzeyir Ebdulhuseyn oğlu

HACİBEYZADE Ahmed Muhtar, bk. AH-
MED Muhtar, Hacıbeyzade

HACİEMİNOĞLU, Necmettin (10.11.1932-
26.6.1996): Öğretim üyesi, dilci, yazar.
Maraş'ta doğdu. İÜ EF Türk Dili ve Edebiyatı
Bölümünü ve Yüksek Öğretmen Okulunu bitir-
di (1959). İÜ EF (1960-1983) de akademik
hayata girdi. Trakya Üniversitesi Edebiyat
Fakültesinde, 1985'ten itibaren Türk Dili ve
Edebiyatı Kürsüsü profesörü ve bir süre de
dekan olarak görev yaptı. İlk yazısı 1954'de
Necmeddin Özdarendeli imzasıyla *Türk Dili*
dergisinde çıkan yazarın *Yeni Sözcü*, *Yeni Düşünce*,
Yeni Hizmet, *Babialide Sabah*, *Hergün*,
Orta Doğu, *Tercüman*, *Türkiye* gibi gazete-
lerle *Türk Dili*, *Türk Düşüncesi*, *Türk Dili ve*
Edebiyatı, *Türk Yurdu*, *Türk Kültürü*, *Millî*
Eğitim, *Yol*, *Töre*, *Devlet*, *Hisar*, *Türk Edebi-*
yatı ve *Ayşe* gibi dergilerde dil ve millî kültür
konularında yazıları yayımlandı. Bazı yazıla-
rında Özdarendeli, Altay Pamir, Nuri Koçyi-
ğit, Mehmet Necmettin imzasını kullandı. İst-
anbul'da vefat etti. Mezarı Edirnekapı Şehit-
liğindedir. **Eserleri:** *Lehçeti'l-Hakayık ve*
Seyyareler (Âli Beyden, Metin neşri, 1962),
Kutb'un Hüsrev ü Şirin'i ve Dil Husûsiyetleri
(İst. 1968), *Dokuz Işık'da Eğitim Sistemi* (Ank.
1971), *Türkçe'nin Karanlık Günleri* (İst. 1972),
Türk Dilinde Edatlar (İst. 1972), *Milliyetçi*
Eğitim Sistemi (İst. 1972), *Fuzûlî* (1973), *Mil-*
liyetçilik-Ülkücülük-Aydınlar (Ank. 1975),
Türkiye'nin Çıkmazları (İst. 1975), *Yeni Bir*
Dünya (hikâyeler, İst. 1978), *Yapı Bakımın-*
dan Türk Dilinde Fiiller (1984); *Karahanlı*
Türkçesi Grameri (Ank. 1996), *Harezm Türk-*
çesi Grameri (Ank. 1996).

Kay.: TBEA 1/404; TDEA 3/448; TDVIA 14/ 502-
503; TTK s. 380; YS, s. 292-293; "Prof. Dr. Nec-
mettin Hacıeminoğlu", TD, sayı:536, 1996, s. 218-
219; Yüksel Topaloğlu, "Prof. Dr. Necmettin
Hacıeminoğlu, Hayatı, Eserleri. Edebî ve İlmî Şah-
siyeti ve *Yeni Bir Dünya* Adlı Hikâye Kitabının
Tahlili", blt, 1996, Trakya Üniversitesi Fen Edebi-
yat Fakültesi. ♣Yaz. Krl.

HACİHALİLOĞLU, Ali İhsan (1929-): Şair.
Kırşehir'de doğdu. Eseri/Şiir: *Zaman Köprü-*
sü (Ank. 1967).

Kay.: ÖBBŞKA 2/1290. ♣Yaz.Krl.

HACİHANEFİOĞLU, Uğur (1933-): Şair, ya-
zar. Gaziantep'te doğdu. 1959'da İÜ Tıp Fa-
kültesini bitirdi. 1969'da Patoloji Doçenti,
1975'te de Profesör oldu. İngiltere, Fransa,
Almanya ve İsveç'te bulundu. Türkiye'de ilk
Klinik Sitoloji Bilim Dalını kuran Hacıhanefi-
oğlu pek çok kitap yazdı. İki yüz kadar ma-
kale yayımladı. Şiirleri çeşitli dergilerde çıktı.
Eseri/Şiir: *Beş Kala* (1999).

Kay.: PPGSG, V, 46 - 47. ♣Yaz. Krl.

HACİHASANOĞLU, Muzaffer (1924-1985):
Hikâye yazarı. Çankırı'da doğdu. AÜ Tıp Fa-
kültesini bitirdi (1948). Anadolu'nun çeşitli
hastahanelerinde yönetici ve uzman doktor ola-
rak çalıştı (1948-1973). Edebiyat alanına Mu-
zaffer Doluca imzasıyla girdi. 1943'te *Büyük-*
doğu'da, 1944-1946'da İstanbul dergilerinde
yazdı. İlk hikâyesi "Bir Fotoğraf Canlamıyor"
Varlık dergisinde yayımlandı. Makale, deneme,
inceleme, şiir de yazdı. Yazılarını *Varlık*, *Yü-*
cel, *Edebiyat Dünyası*, *Türk Dili*, *İlgaz*, *Ede-*
biyat Cephesi, *Cumhuriyet*, *Dünya* gibi gazete
ve dergilerde yayımladı. "Kasaba Kadınları",
"Evlerde Sevgi Yoktu", "Tatsız Dünya", "E-
min Efendi" adlı romanları çeşitli gazetelerde
tefrika edildi. Duru bir dil kullandı. *Eller* adlı
hikâyesiyle 1980 TDK Hikâye Ödülü kazandı.
Eserleri/Hikâye: *Bir Tesbih Tanesi* (1951),
Bu Dağın Ardı (1954), *Eller* (1979), *Dağ Ba-*
şındaki Ölü (1983). **Roman:** *Trenler Yine Gi-*
diyor (İst. 1982). **İnceleme:** *Atatürk Bakıyor*
Bize (1981).

Kay.: EİS s. 183; İBYTÖA 3/118-127; TBEA
1/404; TDEA 3/448; S. İleri, "Türk Öykücülüğü-
nün Genel Çizgileri" TD-Türk Öykücülüğü Özel
Sayısı-, Temmuz 1975, s. 286; TDÜA 5/2573; TTK
s. 338; TYA s. 464; Ömer Lekesiz, *Yeni Türk Edebi-*
yatında Öykü, 1999, 2/395-416. ♣Yaz. Krl.

HACIKELEŞOĞLU, Sabri (15.5.1929-12.6.
1997): Şair. Trabzon'un Of ilçesine bağlı U-
ğurlu kasabasında doğdu. İlkokulu Uğurlu'da
bitirdikten sonra, girdiği Trabzon Ticaret Lise-
sinin orta kısmından ayrıldı. Uğurlu'da, din
âlimi Reisülkurra Mehmet Rüşdü Aşıkkutlu'dan
1949'da hafızlık tedris etti. Taşköprü'ye bağlı
Çördük köyünde bir yıl din görevlisi olarak
hizmet etti. 1951-1953 yıllarında Ankara ve